

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 16942/2022
27.02.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у правној ствари предлагача АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је законски заступник ДД из ..., као правних следбеника ЋЋ из ..., ЕЕ из ... и ЖЖ из ..., правних следбеника ЗЗ, бивше из ..., које заступа Љубица Силић, адвокат из ..., против противника предлагача ЈП „Путеви Србије“ Београд, чији је пуномоћник Бранислав Поповац, адвокат из ..., Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Новом Саду, А.Д. „Сремпут“ из Руме, чији је пуномоћник Светлана Каралић, адвокат из ... и „Србијапут“ а.д. Београд, чији је пуномоћник Милан Лукић, адвокат из ..., ради исплате накнаде, одлучујући о ревизији противника предлагача ЈП „Путеви Србије“ Београд изјављеној против решења Вишег суда у Сремској Митровици Гж 915/21 од 20.04.2022. године, у седници одржаној 27.02.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија противника предлагача ЈП „Путеви Србије“ изјављена против решења Вишег суда у Сремској Митровици Гж 915/21 од 20.04.2022. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Сремској Митровици Р1 17/19 од 14.04.2021. године, ставом првим изреке, исправљеним решењима Р1 17/19 од 25.05.2021. године и Р1 17/19 од 15.10.2021. године, обавезан је противник предлагача Република Србија да предлагачима на име правичне накнаде за одузето земљиште исплати укупан износ од 7.431.250,26 динара и то: АА износ од 2.477.083,40 динара, ББ, ВВ и ГГ износ од по 825.694,47 динара, ЕЕ и ЖЖ износ од по 1.238.541,71 динар, све у року од 10 година у једнаким тромесечним ратама, а рата за сваког предлагача износи за предлагача првог реда 61.927,08 динара, предлагача од другог до четвртог реда по 20.642,36 динара, предлагача петог и шестог реда по 30.963,54 динара, почев од истека годину дана од дана правноснажности решења, са каматом на досуђене износе од доспелости сваке појединачне рате у висини раста цена на мало према последњим објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике, док су предлагачи са вишком постављеног захтева за укупан износ од 585.917,40 динара одбијени. Ставом другим изреке, одбијен је предлог предлагача у односу на противника предлагача првог реда ЈП „Путеви Србије“. Ставом трећим изреке, обавезан је противник предлагача Република Србија да предлагачима накнади трошкове поступка у износу од 1.222.691,61 динара са законском затезном каматом од дана извршности решења до

коначне исплате, док су предлагачи са вишком постављеног захтева од досуђеног одбијени. Ставом четвртим изреке, обавезани су предлагачи да предлагачу А.Д. „Сремпут“ Рума на име трошкова поступка исплате 110.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до коначне исплате, док је захтев за преко досуђеног износа за износ од 15.000,00 динара одбијен. Ставом петим изреке, обавезани су предлагачи да противнику предлагача „Србијапут“ а.д. Београд на име трошкова поступка исплате 63.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до коначне исплате. Решењем од 15.10.2021. године, утврђено је да су предлагачи повукли предлог у односу на противнике предлагача А.Д. „Сремпут“ Рума и „Србијапут“ а.д. Београд.

Решењем Вишег суда у Сремској Митровици Гж 915/21 од 20.04.2022. године, ставом првим изреке, жалбе предлагача и противника предлагача Републике Србије су делимично уважене као основане, а делимично одбијене као неосноване и првостепено решење преиначено у обавезујућем делу изреке решења у односу на противника предлагача Републику Србију; у одбијајућем делу решења у односу на противника предлагача првог реда ЈП „Путеви Србије“ Београд; обавезујућем делу у односу на трошкове поступка које је у обавези противник предлагача другог реда да надокнади предлагачима; обавезујућем делу у односу на трошкове поступка које су у обавези предлагачи да надокнаде противнику предлагача А.Д. „Сремпут“ из Руме, те је делимично усвојен предлог предлагача у односу на противнике предлагача Републику Србију и ЈП „Путеви Србије“ Београд и исти обавезани да солидарно предлагачима на име правичне накнаде за одузето земљиште исплате укупан износ од 7.431.250,26 динара у року од 10 година у једнаким тромесечним ратама чија висина је прецизирана у првом ставу изреке првостепеног решења и то почев од истека годину дана од дана правноснажности решења са каматом на досуђене новчане износе од доспелости сваке појединачне рате у висини раста цена на мало према последњим објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике, а у преосталом одбијајућем делу по захтеву предлагача за укупан износ од 585.917,40 динара првостепено решење је потврђено и жалба предлагача одбијена. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка у обавезујућем делу у односу на противника предлагача првог и другог реда, те су противници предлагача ЈП „Путеви Србије“ Београд и Република Србија обавезани да предлагачима солидарно надокнаде трошкове поступка у износу од 1.149.534,33 динара са законском затезном каматом од дана извршности решења до коначне исплате, а за износ од 73.157,28 динара захтев предлагача за накнаду трошкова поступка у односу на противнике предлагача првог и другог реда је одбијен. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о у обавезујућем делу у односу на трошкове поступка у односу на противника предлагача А.Д. „Сремпут“ те је висина досуђених трошкова снижена на износ од 63.000,00 динара, а решење у делу одлуке о трошковима поступка којоим су обавезани предлагачи да надокнаде противнику предлагача „Србија пут“ а.д. Београд је потврђено. Ставом четвртим изреке, обавезан је противник предлагача ЈП „Путеви Србије“ Београд да предлагачима надокнади трошкове жалбеног поступка у износу од 193.410,00 динара, а захтев предлагача за накнаду трошкова жалбеног поступка у односу на Републику Србију и А.Д. „Сремпут“ из Руме је одбијен. Ставом петим изреке, одбијен је захтев противника предлагача другог реда за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажног решења другостепеног суда, противник предлагача ЈП „Путеви Србије“ је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијано решење у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20) и утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходници предлагача су на основу делимичног решења Комисије за враћање земљишта Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број 461-45/92-04 од 09.04.1998. године, које је исправљено закључком Комисије од 26.02.2014. године, упућени на ванпарнични поступак ради остваривања правичне накнаде против „Србијапут“ Београд за укупну површину од 3.00.97 ха, а које земљиште се налази делом под ауто-путем и то за парцеле .., .., .., .., .., .., .. и део парцеле број .. . Из налаза и мишљења вештака утврђена је висина новчане накнаде за невраћено земљиште у укупној површини од 3.00.97 ха у износу од 7.431.250,26 динара у ратама. У односу на предлог за одређивање правичне накнаде за земљиште које се налазило код шумског газдинства ЈП Војводина-шуме“, поступак је раздвојен.

На основу утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом члана 1. и 10. Закона о јавној својини и члана 42. Закона о експропријацији, усвојио тужбени захтев у односу на противника предлагача Републику Србију из разлога што је решењем Комисије за враћање земљишта утврђено право правних претходника – подносиоца захтева на исплату правичне накнаде за површину земљишта од 3.00.97 ха које земљиште се налази под ауто-путем и поред ауто-пута, а противник предлагача Република Србија је обвезник плаћања накнаде, јер су наведене парцеле као део ауто-пута сходно одредбама Закона о јавној својини у општој употреби и у својини Републике Србије. У односу на предлагача А.Д. „Сремпут“ и „Србијапут“ утврђено је повлачење предлога, а у односу на предлагача ЈП „Путеви Србије“ одбијен је предлог са образложењем да пасивну легитимацију нема јавно предузеће које оснива носилац јавне својине. Део захтева у износу од 585.917,40 динара предлог је одбијен јер је потраживана накнада и за парцелу .. која парцела није била предмет вештачења.

Другостепени суд је преиначио првостепено решење у односу на противника предлагача ЈП „Путеви Србије“ и обавезао ЈП „Путеви Србије“ да солидарно са противником предлагача Републиком Србијом исплати предлагачима правичну накнаду за одузето земљиште. Ово са разлога што је реч о парцелама које су под ауто-путем, те као такве у општој употреби и својини Републике Србије, чији је крајњи корисник ЈП „Путеви Србије“ који управља државним путевима, користи путеве у јавној својини, искоришћава добра и стиче имовинску корист и као крајњи корисник је у обавези да исплати новчану накнаду за невраћено земљиште солидарно са противником предлагача Републиком Србијом. Сагласно одредбама члана 12. Закона о начину и условима признавања права и враћање земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа исплата накнаде пада на терет организације која користи земљиште у моменту одређивања накнаде, а у Листу непокретности су парцеле уписане као јавна својина Република Србија као крајњи корисник магистралног пута – државног пута првог реда ЈП „Путеви Србије“.

Правно схватање другостепеног суда изложено у ревизијом побијаном решењу, прихвата Врховни суд. Супротно наводима ревизије, правилно је противник предлагача ЈП „Путеви Србије“ побијаним решењем обавезан да солидарно са противником предлагача Републиком Србијом исплати накнаду за одузето земљиште.

Поступак враћања наведеног земљишта, услови и начин враћања, одређени су Законом о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа („Службени гласник РС“, бр. 18/91, 20/92, 42/98), којим је у члану 9. став 3. прописано да ће се накнада одредити на начин и по прописима за утврђивање накнаде за експроприсану непокретност. Одредбом члана 12. став 1. наведеног закона, прописано је да у случају када ранијем сопственику по одредбама овог закона припада право на новчану накнаду за одузето земљиште, исплата накнаде пада на терет организације која користи земљиште у моменту одређивања накнаде, а одредбом члана 12б. став 1. закона прописано је да у случају кад је висину новчане накнаде утврдио надлежни суд, накнада се плаћа у једнаким тромесечним ратама, у року од 10 година, почев од истека године дана од дана правноснажности судске одлуке.

На основу утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је правилном применом материјалног права обавезао противника предлагача ЈП „Путеви Србије“ да солидарно са противником предлагача Републиком Србијом исплати предлагачима новчану накнаду, по праву утврђеном правноснажним решењем на основу члана 9., 12. и 12б. Закона о начину и условима признавања права и враћања земљишта које је прешло у друштвену својину по основу ПЗФ и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа. Предметне парцеле се налазе у општој употреби и својина су Републике Србије, док је крајњи корисник противник предлагача ЈП „Путеви Србије“, чија обавеза је у смислу члана 12. наведеног закона плаћање накнаде за одузето земљиште. Стога су неосновани наводи ревизије да је искључена обавеза на плаћање накнаде од стране противника предлагача од стране ЈП „Путеви Србије“ који има функцију управљача, а да су корисници државног пута сви учесници у саобраћају.

Имајући у виду наведено, неосновани су наводи ревизије о другачијој примени материјалног права у делу одређивања субјеката који су обвезници плаћања накнаде.

На основу члана 414. у вези са чланом 420. став 6. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**